

ТОШКЕНТ НАҚИДАТИ

Viloyat
ijtimoiy-siyosiy
gazetasi

1928-yil 11-dekabrdan
asos solingan

2025-yil 15-mart / SHANBA / № 16 (13777)

HAQSEVAR ONA YURT, MANGU BO`L OBOD!

@haqiqatonline_24

Haqiqat online

haqiqatonline

▼ Kun tartibi

Tabiat uyg'onmoqda, biz-chi?

Piskent tumanining "Fayziobod", "Istiqlol" mahallalari
"og'ir" hudud toifasiga kiritilgan. Ushbu mahallalarga viloyat
hokimi o'zi mas'ul etib biriktirilgan.

Юртдошим, боғингга бир ниҳол қада...

▼ Бугуннинг гапи

Юртдошим, боғингга бир ниҳол қада,
Бу ниҳол номини яхшилик ата.

Ниҳолинг ёнига бир гул экиб қўй,
У гулнинг исмими гўззалик деб қўй.

Гулу ниҳолингга баҳш этиб ҳаёт,
Сув бер ва бу сувга меҳр деб қўй от.

Сендан фарзандингга боғ қолсин, эй дўст,
Боғинг Ватан деган ном олсин, эй дўст.

Эркин ВОХИДОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

Хонадонингизда кафтден бўлса ҳам томорқангиз борми? Демак, бой экансиз – хонадонингизда "хазина"нгиз бор экан! Фурсатни бой бермай, ана шу ҳазинанинг "кўзи"ни очиш, бундан аввало, оиласигиз, қолаверса эл-юртингизни фаровон қилиш ўз қўлингизда!

Чўп сўксанг, кўкарадиган еримиз бор, лекин томорқа ерларидан – шундай катта резервдан ҳамиша ҳам кўнгилдагидек фойдаланмайлими. Шунинг учун бугундан бошлаб ҳар бир томорқага экин экишини бошлаш керак. Агар ҳозир экмассан, кейин кеч бўлади!

Давлатимиз раҳбарининг маҳсус фармоши билан 2025 йил 11 мартадан "долзар бир ойлик" сафарбарлиги эълон қилинди. Куни кеч вилоят ҳокими Зойир Мирзаев бутун вилоят жамоатчилиги, фаоллари билан кенгашиб, мазкур са-

фарбарлик ойини самарали ва кўнгилдагидек ўтказиш бўйича барча ташкилий ишларни бирма-бир белгилаб, чигиридан ўтказди.

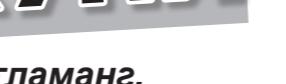
Бу хайрли ишдан ҳеч ким четда колмаслиги ло-

зимлиги такор ва такор

утириди.

Энди дўлупни бошдан олиб, бир мулоҳаза қилиб кўрайлик-чи, нега бугун ердан, хусусан, томорқадан оқилона фойдаланиш ҳақида бот-бот сўз боряпти? Аввало, сизу бизни бугунгидан-да тўқ ҳамда фаровон яшшимиз учун!

2

Юртимизда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаб, хориж маҳсулотларига кўз тикимасдан, экспортни кўпайтириш, даромадни ошириш,

Биласиз, эрта баҳор – ғанимат меҳмондир. Нихол қадаш, ургу сепиш ишлари узоги билан ўттиз кундан ошмайди. Эрта экканимиз – улугургани-

донлар тажрибасини кўринг, даромадларини чамаланг – ҳавасингиз келади, ҳайратга тушисан!

Дарвоқе, бу борада аҳо-

кўчат, минерал ўғит, кимёвий препаратлар етказиб бериш, механизация ҳамда бошқа сервис хизматлари кўрсатиш буйича тизим яратилган. Ко-

Юртдошим, боғингга бир ниҳол қада...

одамларимизни тўйдириш, бандлигини таъминлаш айнан маҳсулларга боғлиқ.

Шундай экан, енг шимарби, ақр билин иш юритиш, бебаҳо бойлик саналган томрқадан унумли, фойдаланиш нозим. Зоро, бугун "Олма пиш, оғизимга туш" қабилида кун кечирадиган пайт эмас. Бир парча еримиз бўлса ҳам, унга кўпроқ фойда келтирадиган, мул ва ҳаридоригр ҳосил берадиган экинлардан экайлики.

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

миз. Акси бўлса, қуруқ кўл билан коламиз, бозорга чопамиз. Энг ёмони, ернинг умри зое кетади. Уволнинг эса жавоби бор!

Менинг томрқадаги ҳосил нима бўлар эди, деманг. "Тома-тома кўл бўлур", дейди Ҳалқ. Тогдаек барака хирмонлари ҳам аслида мисқоллардан ярапади. "Бир маҳалла – бир маҳсулот" деган ҳаётбахш тамоилини маҳкам ушлаб, муйян бир маҳсулот етиширишга ихтиносалиш бораётган маҳаллалар, хона-

лига қўмаклашиши мақсадида барча худудларда маҳсус хизмат ва сервис корхоналари, ургу ва ўғит таъминотчилаш, уларни бир маҳсулот

биралинига ишлаб кўйилган, маъсуллар биринтирилган. Улар орқали томорқалар учун лаверса, кам таъминланган, эҳтиёжманд оиполалар учун бепул уруғлик ва кўчутлар етказиб бериш имкониятлари ҳам бор. Бу борада маҳалла еттилиги ҳар қандай маслаҳат ва амалий қўмакка шай. Сиздан ҳафса бўлса – бас.

Ҳозироң енг шимаринг. Фарзанди аржумандларни ёнинизга олинг. Оилангизни фарон, дастурхонингизни тўкин килишини бугундан бошланг. Унутманг, кетмони занглаған хонадонда барака бўлмайди!

Мамлакатимиз раҳбарининг эл-юртимиз қабли ва онидан чукур жой олган мазкур сўзлари бугун юртимизда барча соҳа ва тармоқлarda амала оширилаётган туб ўзгариш ва ислоҳотларни ҳаракатлантирувчи кудратли кучга, таъбир жоиз бўлса, уларнинг ғоявий ўзигига айланди.

Хусусан, Президентимиз ташаббуси билан аҳоли мурожаатларини ўрганиш ва уларни ҳал этиш мақсадида ташкил этилган Ҳалқ қабулхоналари томонидан бугун жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуқий манфаатларини химоя килиш, таклиф ва мурожаатларини ўрганиш ҳамда тегиши чора-тадбирларни кўриш каби маъсуллияти вазифалар бажариб келинмоқда.

Бу борадаги ишларнинг амала оширилишида асосий эътибор жисмоний ва юридик шахслар томонидан келиб тушган мурожаатларини қонунда белгиланган муддатларда, холисона кўриб чиқилишини таъминлаш, уларнинг бузилган хукуқларни тикилаш ва қонуний манфаатларини химоя қилишга қартилоқ.

Ҳалқ қабулхоналарига келиб тушаётган ҳар бир мурожаат ортида, аввало, инсонни қийнаётган, ўйлантираётган масалалар, ечиними куттаётган муаммолар турди. Улар ортида кимнингдир дарду ташвиши, орзу-ўйлари мушкиссам бўлади. Мурожаатлар қаҷон қонантлантирилган ҳисобланади, қаҷонки белгиланган муддат кўриб чиқиша, унда келтирилган ҳар бир вакҳ асосими топса. Бунинг учун ходимдан маъсуллият, мурожаатчидан эса ўзига хос мадданият талаб этилади.

Маълумки, сўнгги йилларда мамлакатимизда мурожаатлар билан ишларнинг мутлак янги тизими жорий қилинди. Конституциямизда давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида жавобгар эканлиги, ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда ваколатли давлат органлари, муассасаларига ёки ҳалқ вакилларига ариза, таклиф ва шикоятлар билан мурожаат килиш хукуқига егалиги белгилаб қўйилган.

Одамларнинг дардини эшитиш, улар билан очиқ мулокотда бўлиш, оғирини енгил қилишда виляят ва туман раҳбарлар, бошқарма-ташқилот бошлиқлари томонидан ташкил қилинаётган саёл қабуллар ҳам мухим аҳамият ҳасб этилоқда. Бу эса ўз самарасини бермоқда: муаммоларга жойида – еним топилтили, аҳолини қийнаётган, ўйлантираётган масалалар белбича аниқ чора-тадбирлар белгиланмоқда. Мурожаатларга маъсуллиятлисилик билан қараган ёки қонунчилик ижросини таъминлашга бефарқ бўлган ҳар бир маъсул шахсга нисбатан қонуний чоралар кўрилмоқда.

▼ Ҳалқ билан мулоқот

ҲАР БИР МУРОЖААТДА ИНСОН ТАКДИРИ

Инсонларнинг дарду ташвишларини ўйлаб яшаш – одамийликнинг энг олий мезонидир.

Дарвоқе, Ҳалқ қабулхоналари фаолиги ўйла кўйилгандан сўнг аҳолини қийнаб келаётган муаммоларга еним топиш сезиларни дараҷада яхшиланганини алоҳида таъқидлаш жисми.

Президентимиз ташаббуси билан буғун ҳар бир фуқаро давлат раҳбарига тўғридан-тўғри мурожаат килиш имкониятига эга. Бу борада Ҳалқ қабулхоналари кўприк вазифасини бажармоқда. Ҳусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Пискент туманидаги Ҳалқ қабулхонаси томонидан ҳам аҳолини қийнаб келаётган муаммоларни ўрганиш ва уларни ижобий ҳал этиш мақсадидан туман ташкилтарининг ўзигига айланди.

Хусусан, Президентимиз ташаббуси билан аҳоли мурожаатларини ўрганиш ва уларни ҳал этиш мақсадида ташкил этилган Ҳалқ қабулхоналари томонидан бугун жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуқий манфаатларини химоя килиш, таклиф ва мурожаатларини ўрганиш ҳамда тегиши чора-тадбирларни кўриш каби маъсуллияти вазифалар бажариб келинмоқда.

Биргина 2024 йил мисолида айтадиган бўлса, туман Ҳалқ қабулхонаси бошчилигига 233 маротаба сайдер қабул ўтказилиб, уларда асосан, ўй-жой куриш учун ер ажратиши, моддий ёрдам, пенсия, болалар нафаси, ишга жойлашиш, банк-мolia, табии газ, электр энергияси, ичимлики, суви таъминотидаги муаммолар, соғлиқни сақлаш, ободонлаштириш, коммунал хўжалик, йўлларни таъмирлашга оид 560 га яхин мурожаат келиб тушди. Қувонарлиси, уларнинг аксарияти ўша жойнинг ўзида мутасадидлар билан ҳамкорликда ҳал этилди.

Мурожаатлар билан ишларнинг янги механизми ва олиб борилаётган изчил ислоҳотлар туфайли фуқароларнинг муаммоларини асосисиз равишда у идорадан бу идорага ошириш, одамларни ортика сарсон қилиш каби холатлар камаймоқда. Давлат хокимиёти ва ҳужалик бошқаруви органларининг икро масульяти, фуқароларнинг ўз хукуқ ҳамда манфаатларини химоя қилиш учун мурожаат килишдаги мадданият шакллантирилти. Бу эса давлат ва ҳалқ ўртасидаги ишончнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қиласди.

Бироқ, йўлга қўйилган тизимнинг бугунги фаолиги тўла қаоатлантириди, деб бўймайди. Айрим мутасадидларнинг ўз вазифасига муаммоларни ўнда келтирилган ўтибордан четда көлп кетаётгани ҳам бор гап. Бу эса ўз нафатида, аҳолининг ўмидисизланишига ҳам сабаб бўлади. Бугун барча раҳбарлар фаолият юритишда Президентимизнинг "Раҳбарлар фатҳ давлатта эмас, аввало, инсон ва оиласа, уларнинг қонуний манфаатларини таъминлашга хизмат қилиши керак", деган мазмундаги гапларни ўзларига шиор килип олишлари шарт. Ана шундагина, амалга оширилаётган ишлар юзага чиқиб, ҳалқимиз фаронлигига ўз таъсирини кўрсатади.

Акрам ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президентининг
Пискент туманидаги Ҳалқ қабулхонаси мудири

ларни таъминланган, эҳтиёжманд оиполалар учун бепул уруғлик ва кўчутлар етказиб бериш имкониятлари ҳам бор. Бу борада маҳалла еттилиги ҳар қандай маслаҳат ва амалий қўмакка шай. Сиздан ҳафса бўлса – бас.

Ҳозироң енг шимаринг. Фарзанди аржумандларни ёнинизга олинг. Оилангизни фарон, дастурхонингизни тўкин килишини килиш, таклиф ва мурожаатларини ўрганиш ҳамда тегиши чора-тадбирларни кўриш каби маъсуллияти вазифалар бажариб келинмоқда.

Бу борадаги ишларнинг амала оширилишида асосий эътибор жисмоний ва юридик шахслар томонидан келиб тушган мурожаатларини қонунда белгиланган муддатларда, холисона кўриб чиқилишини таъминлаш, уларнинг бузилган хукуқларни тикилаш ва қонуний манфаатларини химоя қилишга қартилоқ.

Ҳалқ қабулхоналарига келиб тушаётган ҳар бир мурожаат ортида, аввало, инсонни қийнаётган, ўйлантираётган масалалар, ечиними куттаётган муаммолар турди. Улар ортида кимнингдир дарду ташвиши, орзу-ўйлари мушкиссам бўлади. Мурожаатлар қаҷон қонантлантирилган ҳисобланади, қаҷонки белгиланган муддат кўриб чиқиша, унда келтирилган ҳар бир вакҳ асосими топса. Бунинг учун ходимдан маъсуллият, мурожаатчидан эса ўзига хос мадданият талаб этилади.

Маълумки, сўнгги йилларда мамлакатимизда мурожаатлар билан ишларнинг мутлак янги тизими жорий қилинди. Конституциямизда давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида жавобгар эканлиги, ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда ваколатли давлат органлари, муассасаларига ёки ҳалқ вакилларига ариза, таклиф ва шикоятлар билан мурожаат килиш хукуқига егалиги белгилаб қўйилган.

Одамларнинг дардини эшитиш, улар билан очиқ мулокотда бўлиш, оғирини енгил қилишда виляят ва туман раҳбарлар, бошқарма-ташқилот бошлиқлари томонидан ташкил қилинаётган саёл қабуллар ҳам мухим аҳамият ҳасб этилоқда. Бу эса ўз самарасини бермоқда: муаммоларга жойида – ўйлантираётган масалалар белбича аниқ чора-тадбирлар белгиланмоқда. Мурожаатларга маъсуллиятлисилик билан қараган ёки қонунчилик ижросини таъминлашга бефарқ бўлган ҳар бир маъсул шахсга нисбатан қонуний чоралар кўрилмоқда.

Бироқ, йўлга қўйилган тизимнинг бугунги фаолиги тўла қаоатлантириди, деб бўймайди. Айрим мутасадидларнинг ўз вазифасига муаммоларни ўнда келтирилган ўтибордан четда көлп кетаётгани ҳам бор гап. Бу эса ўз нафатида, аҳолининг ўмидисизланишига ҳам сабаб бўлади. Бугун барча раҳбарлар фаолият юритишда Президентимизнинг "Раҳбарлар фатҳ давлатта эмас, аввало, инсон ва оиласа, уларнинг қонуний манфаатларини таъминлашга хизмат қилиши керак", деган мазмундаги гапларни ўзларига шиор килип олишлари шарт. Ана шундагина, амалга оширилаётган ишлар юзага чиқиб, ҳалқимиз фаронлигига ўз таъсирини кўрсатади.

о'ғитлиши фикримиз изботидir.

Shuningdek, Boku shahrida Alisher Navoiy, Toshkent shahrida esa Nizomiy Ganjaviy va Haydar Aliyev haykallari o'rnatilgan. O'zbekiston davlat pedagogika universiteti Nizomiy Ganjaviy nomi bilan ataladi, Ozarbayjonda esa Alisher Navoiy nomidagi qishloq bor. Davlatimiz rahbari tashabbusi bilan 2023 yilda Fuzuliy shahri Mirzo Ulug'bek nomidagi 960 o'ringa mo'llajallangan zamonaeviy maktab barpo etilgani mustahkam do'stilik va hamjihatlikning yana bir belgisi bo'ldi.

"Olovlar yurti – Ozarbayjon" asari muallifi Sharofiddin To'laganov ikki qardoshi xalq va ularning yetakchilarini tomonidan keyingi yillarda bog'langan manfaatli aloqalar hamda ularning amaldagi natijalari haqidagi churur tahlili mulohazalarni bildiradi. Muallif keltirgan har bir ma'lumotini manbaviy asosga tayangan holda daililaydi.

Kitob muallifi Ozarbayjonning qadimiy tarixi, madaniyat, urf-odatlari keng yoritgan. Shuningdek, Ozarbayjon Respublikasining milliy yetakchisi Haydar Aliyev va Ilhom Aliyev, shuningdek, Mehrion Aliyeva singari davlat arboblari faoliyatiga ham churur nazar soladi. Bundan tashqari, osh xalqining davlatchilik tarixi, ayniqsa, o'tgan asrda turli tarixiy voqeiyliklar tadrijiga ham atroficha murojaat qildi. Bir so'z bilan aytgandir, mulallifning kitobga kirgan ko'p maqolalarida

Kitobda qayd etilganidek, o'zbek va ozarbayjon xalqlarining tili, an'ana va urf-odatlari bir-biriga yaqin. Bugungi kunda O'zbekiston va Ozarbayjon mustaqil davlat sifatida ming yillar mobaynida ota-bobolarimidan meros bo'lib kelayotgan madaniy rishtalarini umumiyoq qadriyatlari sifatida qadrilab, mustahkamlab kelmoqda. Buni ko'plab siyosiy, iqtisodiy va madaniy jabhalarda ko'rish mum-

bo'lgan hurmat beqiyos. Ayniqsa, buyuk mutafakkir, shoir va davlat arbob, bir asrning ikki dahosi bo'lgan Alisher Navoiy va Zahiriddin Muhammad Bobur shaxsi va ularning bebabu merosi Ozarbayjon zamindida hamisha ardoqdilidir. Bokuda Alisher Navoiyga haykal o'matilgani, o'tgan yili bu ulug' siyosiy nomidagi ilmiy tadqiqot markazining faoliyat boshlagani, asarlari ko'p yillardan buyon qayta va qayta tab-

kin. Ozarbayjonda xalqimizning boy tarixi va madaniyatiga, ajodalarnimizning jahon tamadduni taraqqiyotiga qo'shgan hissasiga

dil etilib kelin

Одамийлик шеваси

**Ёмғир бўлманг,
қуёш бўлинг,
опажон!**

(Двомни. Бош ўтган сонда)

Ахли аёлим ота-онаси вафот этгач, укалаги багир бериб, юпанч топди. Катта укаси Муроджон оғир-босиқ, мулоҳазаси ийит эди. Умири киска экан. Кейинги укаси Райимбай бироз дардманд бўлди. Кенха укаси Равшанжон опасига жонини фидо қилар даражада меҳрибон ва оқибатли чиди. Ҳафтада бир-иқки бор келишини кандо кимлас, опасининг ёнида соатлаб ўтирар, оғриқли танасига бироз ором бағишламагунча эринмай сийлаб-сийлапар, изн олгачига кўнгли диллар бўлиб қайтарди.

Равшанжон олиб келган, етти ухлаб тушимага кирмаган тансиқ-тансиқ таомлар, ҳар донаси катта лагандай келадиган ёғли патир нонлар, айни аёз демай кулупнай, туксиз шафтолилар опажонисининг ихчамигина столи устида тўлиб-тошарди.

Ахли аёлим ҳафта давомида набиралиридан органинг қўни-кўнишларга улашарди. Равшанжон укам олиб келиди, деб албак-албак қўяди. Ана шу шукуронлар адогига етмасдан хонадонимизга иккя уканнинг ахли аёллари Мавжудаой билан Барнойлар келишар, опаларининг кўнглини олиб қайтишарди.

Шу суюкли кайним аввал аёли билан Умра зиёратига борди. Сўнг яна бир фурсат ўтиб, Маккатаилода Ҳаж амалларини адо эти. Ахли аёлим иккя гал ҳам укахони Равшанжон билан Ҳаж амалларини бажарища рӯҳан бирга бўлди, гўё. Ҳар куни укасини ёдга олади. Илоҳим, Равшанжоннинг ҳамма ниятлари ижобат бўлсин, деб дуо қиласди. Ҳар кунни ортга санаб ўтказди. Замонани қаранг, согиниб кеттанида гоҳ-гоҳ интернетнинг видеокўнгирори оркали дийдорлашиб, сўзлабиши ҳам кўяди. Ахли аёлим дарров согинчини кўз ёшлари билан изҳор қиласди. Зиёрат сабаб кодек оплок либосларга бурканлиб, ахиж саловату тароватга эга бўлган Равшанжон опасини ич-ичидан ёниб юлатган бўлди:

— Опажон, йигланаман, ёмғир бўлманг, Сиз қуёш бўлинг, опажон, қуёш!

Ахли аёлим укасининг қанотли сўзлари магзини чақолмай гарсан бўлди.

— Йигласам, укажон, согинганимдан, — дейди қонсиз лаблари титраб.

— Кўзларингиз кўёшдай порлаб турсин, опажон!

— Ҳа, укажон, азиз бошингни кўксимга босиб сипасам, дийдорингга бир тўйсам, шу хиралашган кўзларим кўёшдай порлаб кетса, ажаб эмас...

Аллоҳга шуркни, дийдорни ғанимат қилмади. Ахли аёлим суюкли укасини бағрига босиб, Ҳаж зиёрати билан кўзлари яшина муборакбод этади. Чөхрасида ҳам кувонч, ҳам фахр тўйғулари барадла намоён бўлаши.

Улим ҳақ, лекин биз, бандалар унинг ҳақиқигига сира кўнига олмаймиз. Ахли аёлимни сўнгги сафарга кузатиш чоғида бутун вукуди кўйиб йигланган, укамдем мөхрибон Равшанжон бўлди. У айтиб-айтиб йиглади. Опам, онажонидан ёдгорим эди, деб йиглади, опам қуёшим эди, деб йиглади. Сабрига тобғар эгилган бардошлигим эди, деб йиглади. Жанозага тўпланганинг кўзлари беихтиёр намланди.

**Ҳовлимизниң
Музайянаси**

Хуморайни узатиб юборганимиздан сўнг бувисига қараш, унга битмас-туган мас мөхр бериш вазифаси кичик ўғлимиз Йўлчибоянинг тўнгич фарзанди Ҳуснораойга катта ишонч ва камоли эҳтиром билан топширилди. Расмий тил билан айтганда, вазифанинг тўла-тўқис ижросини назорат килиш, табиийи, кичик ўғлимиз Йўлчибоян зиммасига шараф билан юклайди:

— Мен, уйқучи неварангидан рози бўлни, бувижон!..

Ҳуснораой кундузи мактабда ўқир, сўнг

онасига уй юмушларида қарашар, тунни эса бувижонисини силаб-сийлаш билан ўтказарди. Ахли аёлим шу неварасини узоқнан-узоқ дуо қилар, келажакда катта мактабни битириб, эл-корта ҳалол хизмат қилишидан бот-бот умидвор эди.

Худонинг синовидаги бувининг дуолари ижобат бўлди. Ҳозир шуғина наварамиз университетидеги аъло баҳоларга ўқимодка. Ҳафтада бир қишлоққа келганида орзуманд бўлиб, бувижонисининг иси келиб турдиган пардай юмшоқ болиниши юзларига босиб-босиқ ухлади. Бувижонисидан ёдгорлик бўлиб қолган диван опа-сингил ўртасида бир муддат талаш бўлади...

Бир воқеа ҳеч ёдимидан ўтмайди.

2019 йилнинг айни аёзи – декабр ойи эди. Ҳамшархимиз Музайнана аянинг 110 йиллик тўйин Пискентда ўтказиладиган бўлди. Бу тантанали маросимдан аввал телевидение ходимаси Лобар Кўчкорова аянинг ёшлигидаги ҳаётни ва ижодига багишланган ҳужжатли фильмни сурратга олиш учун ўн-ўн беш кун давомида Пискентда бўлди. Қариндош-тургулар, билган-танинглар билан эринмай сұхbatлашди. Расмга олиш аввалида аянинг навниҳол балоғат ёшидаги сиймосини яратиш керак экан. Энди аянинг ёшлигидаги киёфасига ўхшаш, узун бўйли, чиройли

**Сарваржонга
айтилган қўшиқ...**

Йўлчибоя ўғлимизнинг иккичи фарзанди Сарваржон болалигида ўзига етганча инжик, қайсар эди. Уни осонликча овутиб бўлмасди. Дилоромхон келининиз кун бўйи кўлида кўтариб чарбар, бешинка белагандагина кўли бироз тил оларди. Бешинка ахли аёлмининг ёнига кептирас, унга чилвир боғлаб, бир учини қайнонасининг эрги-бурги бўлиб қолган кўлига тутқазарди.

Ахли аёлим ўзбек ҳаҳк оғзаки ижодидан яхши хабардор – алла, лапарларни маромига етказиб айтарди. Қайсар гўдакка буви-

лаётган ҳаёт ҳақиқатини биз, гофил бандар гоҳо англаб етмаймиз, етолмаймиз.

Ахли аёлим 71 йил яшади. 51 йил умргузаронлик килдик. Бу муддатнинг қанаси кувонч-у андух билан ўтди экан? У аввал отасини, кейин онасини, бувиси-ю, холаларини йиглаб-йиглаб ерга топшириди. Орадан кўп вақт ўтмай жигари – укасидан, орадан уч йил ўтиб, келинжонисидан ҳам айрildи. Қишлоқдаги акалари, келинйоллари ҳам бу фоний дунёни тарк этиб кетдилар. Бу орада кўзимизнинг оку коралари бўлган менинг жигларини ҳам бир-бир ташлаб кета бошлаши. Йиглай-йиглай упарни тупроқка кўйдик. Кўз ёшларимиз жамланса, дарё бўлар. Одамзоднинг бутун танаси кўз

бўлган аёлим шундай жудолик пайтида дугонасига юпанч бўлолганидан таскин топганди...

**Бизни
бировлардан
не камимиз бор...**

Гоҳ-гоҳ ёлғиз қолганимизда аёлим бирдан киндик куни тўқилган қишлоғини, у ерда умргузаронлик қилаётган якнинарни эслаб, қумбас қоларди. Акаларини, онасида мөхрибон бўлган Чучук момони, Сабоҳат опани, унинг ҳаётдоши Эргаш жоҳи отани тилидан кўймасди. Дилором опасини, Умниса дугонасини, шеър ёёса, факат кўшик қилиб айтишга одатланган Мухайёни, Рафоату Дилоромни, Паривашу Дилдорани, оташнафас шоира Махмуда хожи синглисиси еру кўкка ишонмай, осмонларга чикарип алкарди.

Бундан мен андак ранжиган ҳам бўлардим:

— Ҳамма яхши одамлар тўпланиб, сенинг қишлоғинга бориб қолган, шекилларни. Нима, Пискентнинг бошقا ерида яхши одамлар кирилбид битганми? Шу ҳаммаси Мураталидами?

— Бўлмасам-чи? – аёлим бир соғни ортига чекинмай камондай эгик қошларини чимирганча фаҳр ва ифтихор билан давом этарди. – Мураталини сиз менинг кўзим билан кўринг, хўпми?

Мен ноилож таслим бўлардим, уни хафа қилиб юйлиш мумкин эмас эди. Дарров муросага ўттардим.

— Хўп-да, сендан ўтказиб нимаям дея опардим, – бошимни аста эгардим.

Ахли аёлим ўқиб-үқанлардан эмасми, “Эгамнинг боши эгилгунча шайтоннинг бўйни узилса бўлмайдими”, кабилида самимий мулозамат пардаларни оҳиста кўтара бошларди:

— Сиз ёлғиз эмассиз-а, жуфти ҳалолим, отамиздек соябон, Туробжону ўткамон акаларимиз, онамиздай мөхрибон Бахриносон Файзинисо опаларимиз, Гулбахору Зулхумор отлиг ҳалимдек юмшоқ, муниса сингилжонларимиз сояни давлатлариди, эз, қанча вақт мөхр-оқибатга обдон коммадикми? Ҳали-ҳануз уларнинг суюкли фарзандлари саковатларидан кўнгилларимиз ботбут сув имомда-ку. Саодатой, Манзурой, Муроджонлар, Малоҳатою Барнойлар, Дилнозаю Шаҳнозалар, Коммунаю Барнойлар, Дилфузою Нодираойлар, Миркамолу Шарифаойлар, Гафуржону Мухаббатойлар, Муҳаммаджону Шахлоойлар...

Дарвоже, кичик акамининг қизлари Пискентда яшайдилар. Дилнозаю Шаҳнозалар амакимининг дилбандлари. Мамлакату Инобату Латоатлар-чи, уларнинг бизга курсатётган содда, самимий, бетимсол ғамхўрларни, жонкуярларни бизни ёргу-дориломон кунлар сари етаклаб бораётгандек, гўё. Коризлик Тошпўлат устозимининг қизи Зухраойдан айланай. Шундай ҳаммасида сабори мулозамат пардаларни оҳиста кўтара бошларди.

Ахли аёлим жуда кўп китоб ўқиган эди. У ахён-ахёнда ўқиган китоблари таъсиридан чиқиб кетолмасди. Фаройиб фикрлар айтарди: “Онаисидан түғилгандиа йиглаган-у, кейин сира кўзи намланмаган аноилар бор, – дерди у ишонч билан. – Үнда юрак йўй. Бир парча чандир гўшт бер. Унда йўқотишдан ачишини, ўксиниси тўйғулари йўй. Ҳамма нарсага бефарқ, дийдаси бўлса агар, у ҳам тоғтган”, – дерди.

Ахли аёлим жуда кўп китоб ўқиган эди. У ахён-ахёнда ўқиган китоблари таъсиридан чиқиб кетолмасди. Фаройиб фикрлар айтарди: “Онаисидан түғилгандиа йиглаган-у, кейин сира кўзи намланмаган аноилар бор, – дерди у ишонч билан. – Үнда юрак йўй. Бир парча чандир гўшт бер. Унда йўқотишдан ачишини, ўксиниси тўйғулари йўй. Ҳамма нарсага бефарқ, дийдаси бўлса агар, у ҳам тоғтган”, – дерди.

Ахли аёлимни Мураталини қишлоғида болалицида бирга ўқиган синфодиши – Умниса исими дугонаси бор эди. Бетоб кезларида синфодиши тез-тез тилга опадиган бўлиб қолганди. Шуғина дугонасини соғиняпти шекилди, деб тезда телефон орқали боғланардик. Дарров дугонаси хузорига этиб келарди. Бора-бора дугоналик ришталари мустаҳкамланди. Тую-матъракаларда опа-сингилдек ўтиришар, бир-бирининг кайфиятини бир нигоҳда билишади. Қисмет экан-да, Умниса чиройли, норгул ўглидан бир кечада айрилиб қолди. Мотам маросими у ёқда – Умнисанисиди, бу ёқда – бизнисидан бўлди. Ахли аёлим боласи ўғланни онадай айтиб-айтиб йиглади. Умнисанига қийин бўлди, деб йиглади. Бу жудолика бардош берармикан, деб йиглади. Ахли аёлмини, гарчи оёқда туролмасада, бир амаллаб уловга ўтқазиб. Мураталига олиб бордик. Дугонаси билан бағирлашиб, тўқишиб-тўқишиб, айтиб-айтиб йиглашиб. Олов бўлиб ёнаётган юраклар бироз хуворидан тушандек бўлди. Ўзи бир ахволда

Бизнинг бировлардан не камимиз бор, Эй жуфти ҳалолим, не ғамимиз бор? Гарчи боғлар кезиб юрмадик бирга, Эсласак, арзилир хуш дамимиз бор.

Аёлим ана шундай дилгир сұхbatлар якунда шеър айтар, сўнг сокин сукунат оғушида қоларди. У шу онда румолининг этаги билан ўзиши ёлиб, сассиз йиглаётган бўларди...

(Охири келгуси сонда)

Собиржон ИНОМОВ,
Ҷизувиликларни ўзини тушадиган

**Одам умри
ийғидан
иборатми?**

Донишмандлар талқини шулдир: гўдак түгилгач, бор овози билан йиглаб, дунёни бошига кўтариб, бор түгилдим, тамом, энди бор кун ўтаман, деб йиглаётган бўлар экан. Ўша – ҳали кўзи очилмаган гўдак анг-

**Жамиятнинг 2024 йилги молиявий натижалари тўғрисидаги хисоботи
(минг сўмда)**

Кўреативчилар номи	Даромад	Харажат
Махсулот сотишдан тушган соғ тушум	12 822 738,70	

▼ Кўнгил шеваси

Бир хуш муждаларни шивирлайди ишқ...

Чархпалақ

Бир кунда беш фасл кўнгил кезади,
Балки, хаёлотим ором бузади.
Гўёки дарёман
Кема сизади –
Нима у
Билмам...

Бир кунда ёзу қиши этар тўйполон,
Руҳият олами булатли осмон.
Шеърмикан, сатри учар сен томон –
Нима у
Билмам...

Заррага айланниб сачрар ҳаяжон,
Бўй бермас тоҷичоқка ўхшайди имкон,

Бир силтаб қўяди қўркув ҳам пинҳон –
Нима у
Билмам...

Ўйингга етолмай чарчаб толаман,
Негадир эртадан ташвишланаман,
Титроқдан бир онда қақшаб қоламан –
Нима у
Билмам...

Ахволим Оллоҳга аёндир, аён.
Номинг юрагимда, ишқина ноаён,
Асло қиполмайман уни ҳеч баён –
Нима у
Билмам...

Аслида меҳринг булоги зарур,
Аслида қалбимда сўзлар бор – зарур,
Мен сизни соғиндим,
Юрагимда нур...

Тўқилиб, тўқилмай ноз қилар фурсат,
Умрни майдалаб оз қилар фурсат,
Яна бир фаслини боз қилар фурсат –
Нима у
Билмам...

Билмадим, неларни шивирлайди ишқ.

Тагин ҳижрон келиб, баҳм ўйи қулар,
Мунгли ҳасратларим дардларни улар,
Балки эртакларда ошиқлар кулар...

Билмадим, неларни шивирлайди ишқ.

Она ўтини

Келса агар Тошкана онам,
Бир ҳафтада зерикар эди.
Тушумасдим – бунда нима кам,
Олисларга кўз тикар эди:
Қишлоғимга жўнат, болажон...

...Бир парча ер, бир парча осмон,
Болал, билсанг, дардим давоси.
Қадрдоңдир хув сўри, айвон,
Согинганман унинг ҳаосин.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Кошонанеда ҳамма нарса бор,
Иссик-сувор сувор мухайё.
Бунда сира чекмайман озор,
Аммо ичим бирарим зим-эй.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Сигмаямпам, ахир, на қиласай,
Деразане ҳам булатга ёндош.
Узокларга боқмай мен ўтайд,
Билмадим, неларни шивирлайди ишқ.

Кекса дилим бўлаверар гаш.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Кўз олдимдан кетмайди сира,
Омонимкан дала, болгарим?!
Чорлайверар ширин хотира –
Шоду куррам кеззан ҳолгарим.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Үйга кепиб дугонапарим,
Мени ўйлаб, остона ҳайтлар.
Менсиз кўнгали эхтимол ярим,
Юрагида бор қанча гаплар.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Тагин ўқулаб келганандир ҳозир,
Балки ўйқ деб келишимадими?
Ўтирибман шахринада базур,
Бундалигим билишимадими.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Бир қарасан қафасдай еўё,
Пастга томон тушшарар дарров.
Аҳабатовур экан бу дунё,
Саломи ўйқ, қарамас бирор.
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Неча кунки безовта кўнглим,
Мукаррамине тоби ўйқ эди.
Ҳам тенедош, ҳам ўёй синеглим,
Сўрамасам – мени не дейди?!
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Осмонўпар уйинг бор бўлсин,
Йўлаб-яшина, унисб-ўсолам.
Хувиллаган юрагим тўлсин,
Тўлсин ичимдаги бир опам –
Қишлоғимга жўнат, болажон...

Кишлоғимга жўнат, болажон...

Кута-кута кўзим ўкинди,
Зулмат ортга,
Аста чекинди,
Яна ширин тўйғу илниди,
Нур ингандай бўйди кўнглим-а.
Кириб келди
Ёруғ – синеглим-а.

О, ғулларнинг қарошини кўр,
Шабнамларнинг талошини кўр.
Бахорнинг бош-адошини кўр.

Дараҳтлар гуне,
Сўз айтмадим-а,
Нурдан кўйлак кийди – синеглим-а!

Файз-тароват тўлди атрофга,
Арзирмикан энди тавоғфа.
Ҳар бир куним тўлсин савобга,
Дил куши ҳам топмас кўним-а,
О, баҳордан тоза синеглим-а!

Яйраб-яйраб
Гулласа ҳаёт,
Учиб борсам шу дам,
Шу заҳот,
Бошин силаб, узатсан новвом...

Танелаймада котди тилим-а,
Офтобдайин кулган синеглим-а.

Бисотини ёмоқда замин,
Тортук этар ғулупн химматин,

Бор ҳақиқат, мен бунга амин,
Бунча меҳр тарафган ким-а,
Тандирдан нон узган синеглим-а!

Офтоб-офтоб найданги урма,
Рахм айла,
Чўғлардаги кўмма,
Олма берса, заҳринги сурма,
Ақасиман, мунис дилим-а,
Кўнгели осмон бўлган синеглим-а!

Хорғинлик ҳам сира сезилмас,
Умр ўйли аспо бузилмас,
Изларидан кўзим узилмас,
Уфқа бош кўяр синеглим-а,
Мени қаштак синеглим-а!

Синеглигинам кўз очадурми,
Субхи содик сўз очадурми,
Бойчекака сир сочадурми,

Суяй дейди титроқ кўлим-а,
Булокдан ҳам шаффоф синеглим-а...

Жонимдаги бардошим ўзине,
Кўнглимдаги сирдошим ўзине,
Киприкдаги кўз ёшим ўзине,
Ака дебон гирён синеглим-а,
Мисли хуршид,
Тобон синеглим-а!

Дилбандиганим,
Ҳали ғапим кўп,
То тонгегача дил сухбати кўп,
Сендан бўлак пок хилкатим ўйқ,
Онам бўллиб гапир, синеглим-а,
Онам бўллиб чакир, синеглим-а...

Рӯҳ билан ёлғиз

Кута-кута кўзим ўкинди,
Зулмат ортга,
Аста чекинди,
Яна ширин тўйғу илниди,
Нур ингандай бўйди кўнглим-а.
Кириб келди
Ёруғ – синеглим-а.

О, ғулларнинг қарошини кўр,
Шабнамларнинг талошини кўр.
Бахорнинг бош-адошини кўр.

Дараҳтлар гуне,
Сўз айтмадим-а,
Нурдан кўйлак кийди – синеглим-а!

Файз-тароват тўлди атрофга,
Арзирмикан энди тавоғфа.
Ҳар бир куним тўлсин савобга,
Дил куши ҳам топмас кўним-а,
О, баҳордан тоза синеглим-а!

Яйраб-яйраб
Гулласа ҳаёт,
Учиб борсам шу дам,
Шу заҳот,
Бошин силаб, узатсан новвом...

Танелаймада котди тилим-а,
Офтобдайин кулган синеглим-а.

Бисотини ёмоқда замин,
Тортук этар ғулупн химматин,

Биринчилар қаторида тилга олиниши ҳам табиий.

Шоир бу “анъана”ни давом эттиримайди ва қайсиидир маънода ўқувчини зериктираслика эришади ҳам. Аксинча, шеърхоннинг нигоҳлари сатрдан-сатрага кўчар экан. Ватан одамнинг ташвишларини аритувчи, болакайнинг кулгиси каби дардларнинг шифоси эканлиги; қанча-канча дарёлар ичра у энг тошқин дарё эканлиги айтилади. Ташбеҳлар ўқувчи хиссиятларини ўйнатади, кўз олдида Ватаннинг гўзлар суврати пайдо бўлашади.

Дарё – тириклик манбаи. Инсон ҳам она Ватани оғушида росмана тириқидир. Қолаверса, бу қиёда тоза ният ва юртнинг бокийлигига ишонч ҳам мускассам бўлган. Зотан, дарё суви ҳамиша тоза бўлади ва оқкан дарё оқа-веради.

Сендан бошқа бариси ёлғон,
Ўзгасини ўёқ олмайман тан.
Билсанг, кўксим ичда сайрон
Бир булбулиг ёсан, Ватан!

Шоир кейинги сатрларда Ватанни момоларнинг мангу навоси, боболарнинг азим

▼ Таассурот

хикмати, дея ўзозлаб, унда кейинги йиллардаги бунёдкорлик ва ўзгаришларни гўзлаз бадиий тарзда талқин этиади. Балладани ўқиш мобайнида ўқувчиди Ватан гурури ва аждодлар ифтихори, юрт севинчи ва ёргу кунлар ишончларин ҳаяжони сатрдан-сатрага ортиб боради.

Таърифининг битмишлар азал,
Ундан ортиқ қиёс ўйқ экан.
Олам ичра оламдан гўзал,
Дунё ичра дунёсан, Ватан!

Ватан – олам ичидаги гўзал оламимиз, дунё ичидаги бир дунёнимиз, юрак тубидаги юрагимиз. Йикилсан кўлимимдан тутувчи, олис кетсан йўл қараб интизор кутгувчи Ватан сийрати ўткир Раҳматлининг ушбу балладаси орқали сўй билан чизиб берилгандек.

Шоирнинг “Мангу овоз” китоби мутолаасидан кейинги ҳаяжонлар давом этмоқда. Зотан, яхши шеърнинг умри бокий бўлганидек, унинг ҳаяжони ҳам бир муддатлик бўйлайди.

Отабек ИСРОИЛОВ,
Ўзбекистон Журналистлар
уюшмаси аъзоси

TOSHKENT НАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Muassis:
TOSHKENT VILOYATI HOKIMLIGI

“Toshkent haqiqati” va
“Tashkentskaya pravda”
gazetalarini tahrir hay’ati:

Zoyir MIRZAYEV
(tahrir hay’ati raisi)

Abdusamad NOSIROV

Ummat MIRZAULOV

Hotamjon SAYDAHMEDOV

G’afurjon MUAMEDOV

Sayyora FAYZIYEVA

Tohir ARIPOV

Mahmud TOIR

Uskenboy ATEMOV

Abdulla XURSANOV

Shahboz NIZOMIDDINOV

Kumush EGAMBERDIYEA

Olimjon BEGALIYEV

Behzod QOBULOV

Sergey MUTIN

Bosh muharrir:

G’ayrat SHERALIYEV

Qabulxona:

(55) 520-64-95

Bosh muharrir o’rinbosari:

(55) 520-04-10

Mas’ul kotib:

(55) 520-05-10

Bo’lim muharrirlari:

(55) 520-21-20

e-mail: toshkenthaqiqati@mail.uz

Mas’ul kotib:

Alloma AZIZOVA

Navbatchi:

Zikrilla MUHAMMAD

Ekspeditor:

Behruz NURBOVOYEV

Bosishga topshirish vaqt – 21:00.

Bosishga topshirildi – 18:00.

Nashr ko’rsatkichi – 205.

Buyurtma G-335.